

Politisk gjennomgang av
Kultur og bibliotek
Formannskapet
26.05.2020

Froland

kommune

Kultur og bibliotek

Gjennomgang av virksomhetene

Oppdrag

Kommunestyret ber formannskapet i løpet av våren 2020, sammen med rådmannen og tillitsvalgte, å foreta en grundig gjennomgang av hver virksomhet. Dette for å bli informert om aktiviteten i virksomhetene og for å få god nok kunnskap til å vurdere områder vi kan prioritere ned, og hvor vi eventuelt senke kvalitet og nivå på tjenestene. En slik gjennomgang vil avklare om innføring av eiendomsskatt er nødvendig og eventuelt bidra til et riktig nivå på eiendomsskatten. Kommunestyret ber om å bli orientert om resultatene av gjennomgangen, for å kunne gjøre prioriteringer og eventuelle budsjettreguleringer på best mulig grunnlag. Resultatet av gjennomgangen vil avklare om beslutningen om gjennomføring av eiendomsskatt skal iverksettes fra 2021. Gjennomgangen skal også omfatte kommunens organisering. En vesentlig grunn til forslaget, er også at et tilnærmet helt nytt formannskap skal få bedre tid til å sette seg inn i driften av kommunen og konsekvensene av de ulike budsjettvedtak.

Gjennomgang virksomhetene

- Oppdrag/lovgrunnlag
- Budsjett
- Organisasjon
- Statistikk og nøkkeltall

Overordnede satsninger

- Barn og unge er hovedsatsning
- Innbyggjerservice - felles fokus i tjenestene
- Folkehelseperspektiv i alt vi gjør
- Bidrar til de tre sentrale satsningsområdene i kommuneplanen:
 - Sterkt og vitalt sentrum
 - Sterkt og vitalt næringsliv
 - God folkehelse for alle innbyggere

Tjenesteområder

- Kulturrådgivning
- Kulturuka, tilrettelegging 17.mai og andre arrangement med kommunale bidrag
- Spillemidler
- Tilskudd til frivilligsentral
- Tilskudd til lag og foreninger
- Tilskudd til kunst og kulturinstitusjoner og avtalestyrte samarbeid som Kuben, Stiftelsen Arkivet med flere
- Tilskudd til menigheter og tros- og livssynssamfunn
- Friluftsliv og veivedlikehold turområder
- Aktivitetstilbud til barn og unge:
 - Fritidsklubben - med juniorklubb 5.-7.trinn og ungdomsklubb fra 13 og oppover
 - Ung Kultur Møtes
 - Arrangement og kampanjer til barn og unge, som Sommerles, Leseløve mv
- Bibliotek:
 - 1 folkebibliotek
 - 2 fengselsbibliotek (Arendal og Agder fengsel, avd. Froland)
 - 2 skolebibliotek

Og mye annet...

- Utleie av kulturbygg – Nidarhall og Blakstadheia (saksbehandling)
- Kommunikasjon og nettredaksjon (offentlighetslov, forvaltningslov, opplysningsplikt)
- Rollen som informasjonssikkerhetsansvarlig (lovpålagt)
- Bidrar til beredskap: Info- og pressetjeneste (beredskapslovgiving)
- Roller i kriseledelsen: Infoleder og beredskapskoordinator (forskrift)
- Folkehelse (folkehelseloven)
- Avløser på sentralbordet ved ferieavvikling og fravær
- SLT (ønsket satsning fra kommunestyret)
- LIM (Likestilling, inkludering og mangfold) (bl a likestillingsloven og Regionplan Agder)
- Hverdagsintegrering og samarbeid med flyktningetjenesten (forebyggende levekårs- og folkehelsearbeid, og Plattform)
- Kulturminnevern og kulturarv (Fylkesmannen: Vi må ha en kulturminnevernplan på plass)
- Samarbeidsprosjekter med ekstern del finansiering som levekårsprosjekter på tvers, bibliotekutviklingsprosjekter, turistinfo, lokalarkiv, intern dugnad på søknadsskriving på tilskudd, innspill til planer og prosesser på tilgrensende områder (som grøntstrukturplan og utviklingsplan for Frolands Verk)
- Deltakelse i arbeidsgrupper internt eller eksternt ved behov. Eksempel: Var med i arbeidsgruppe kultur i Regionplan Agder 2030

Overordnet lovgrunnlag – Kultur, frivillighet og friluftsliv

- [Folkehelseloven](#) – psykisk og fysisk folkehelse

§ 1. Formål

Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid.

§ 4. Kommunens ansvar for folkehelsearbeid

Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen.

Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

Kommunen skal medvirke til at helsemessige hensyn blir ivaretatt av andre myndigheter og virksomheter.

Medvirkning skal skje blant annet gjennom råd, uttalelser, samarbeid og deltagelse i planlegging. Kommunen skal legge til rette for samarbeid med frivillig sektor.

§ 7. Folkehelsetiltak

Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer, jf. § 5. Dette kan blant annet omfatte tiltak knyttet til oppvekst- og levekårsforhold (...).

Lovgrunnlag – Kultur, frivillighet og friluftsliv

- [Kulturlova](#) (Ja, kommunal kultur er lovpålagt!☺)

§ 1.Føremål

- Lova har til føremål å fastleggja offentlege styresmakters ansvar for å fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at alle kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleva eit mangfald av kulturuttrykk.

§ 2.Definisjonar

- Med kulturverksemd meiner ein i denne lova å
 - a. skapa, produsera, utøva, formidla og distribuera kunst- og andre kulturuttrykk,
 - b. verna om, fremja innsikt i og vidareføra kulturarv,
 - c. delta i kulturaktivitet,
 - d. utvikla kulturfagleg kunnskap og kompetanse.

§ 4. Kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerande og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd regionalt og lokalt.

§ 5.Felles oppgåver

Staten, fylkeskommunen og kommunen skal syta for

- a. at kulturlivet har føreseielege utviklingskår,
- b. å fremja profesjonalitet og kvalitet i kulturtilbodet og leggja til rette for deltaking i kulturaktivitetar,
- c. at personar, organisasjonar og institusjonar har tilgang til informasjon om ordningar med økonomisk støtte og om andre verkemiddel og tiltak.

Lovgrunnlag – Kultur, frivillighet og friluftsliv

- Vi forvalter også tjenester og tilskudd med reglement og retningslinjer innen kulturfeltet som er lokalt vedtatte (kulturmidler, kulturstipend, andre tilskudd)
- Disse er forankret i [kommunedelplan for kultur og idrett 2017-2020](#). Foreslått omgjort til temaplan og tenkt helrenovert i 2021 i en god prosess med bred involvering
- [Frivilligsentralen](#): Statlig finansieringsordning via [statsbudsjettet](#)
- Eksempler på andre føringer fra nasjonalt hold: Friluftsliv: [Handlingsplan for friluftsliv](#)

Lovgrunnlag – kirke og tros- og livssynssamfunn

- Kirkeloven:
 - Kirkelovens § 15 beskriver kommunens økonomiske ansvar for kirkens virksomhet.
 - ” Kommunen utreder følgende utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd:*
 - a. utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker,
 - b. utgifter til anlegg og drift av kirkegårder,
 - c. *utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og til daglig leder av kirkelig fellesråd,*
 - d. *driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold,*
 - e. utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring,
 - f. *utgifter til kontorhold for prester.*
- Forskrift om trossamfunn og Rundskriv V-002/19B Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

Lovgrunnlag – folkebibliotek

- [Lov om folkebibliotek](#)

- Formålsparagrafen § 1:

- Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet.
- Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.
- Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.
- Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.

- § 2:

- Folkebibliotekvirksomheten omfatter bibliotek tjenester for alle som har spesielle vansker med å bruke biblioteket.

- § 4:

- Alle kommuner skal ha et folkebibliotek etter formålsparagrafen.

Lovgrunnlag – folkebibliotek

- [Forskrift om kvalifikasjonskrav for ansatte i folkebibliotek](#)
 - Biblioteksjefen er den faglige og administrative leder for kommunens samlede folkebibliotekvirksomhet. Når stillingen som biblioteksjef i kommunen lyses ut skal det stilles krav om fagutdanning.
 - Fagutdannet biblioteksjef i kommunen og bibliotekfaglig leder i fylkeskommunen skal ha en av følgende utdanninger:
 - a) bachelor- eller høyere grad med minst 120 studiepoeng i bibliotekspesifikke fag
 - b) bachelor- eller høyere grad med minst 60 studiepoeng i bibliotekspesifikk påbygning
 - c) tilsvarende utdanning.

Biblioteksjefenes ansvarsområde

Med utgangspunkt i lov, forskrift og forarbeider kommer **Norsk Bibliotekforening, Kulturforbundet i Delta, Bibliotekarforbundet** og **Fagforbundet** med følgende anbefalinger:

- Biblioteksjefen er den faglige og administrative leder for kommunens samlede folkebibliotekvirksomhet. Det omfatter budsjett-, økonomi- og personalansvar.
- Biblioteksjefstillingen er en tverrfaglig og tverrsektoriell stilling som favner sentrale områder som utdanning, livslang læring, kultur, folkehelse og stedsutvikling.
- Biblioteksjefen må ha en tydelig plassering i ledelsesstrukturen i organisasjonen.
- Biblioteksjefens ansvarsområder skal være klart definert og skriftliggjort.
- Biblioteksjefen har ansvaret for mediesamlingen i biblioteket. Den skal holde høy kvalitet, være allsidig og aktuell.
- Biblioteksjefen er ansvarlig for alle arrangementer i biblioteket.
- Biblioteksjefen skal ha ytringsfrihet innad og utad i saker som angår bibliotekets faglige virksomhet.
- Biblioteksjefen skal involveres og delta aktivt i alle prosesser som gjelder bibliotektjenesten.
- Biblioteksjefen har ansvar for å orientere politikerne om saker som angår biblioteket.
- Biblioteksjefen har som fagansvarlig hovedansvaret for utviklingen av bibliotektjenesten.
- Bibliotektjenesten skal inngå som del av kommunens planverk.
- Tilsetting av biblioteksjef i ny kommune skal følge partenes regler for virksomhetsoverdragelse.

Februar 2019

Nasjonal bibliotekstrategi

– om folkebibliotek

«Bibliotekene skal være hus for både kunnskap og kulturopplevelser. Åpent for alle.»

Fra forordet: Bibliotekene er demokratihus. Fra Nasjonalbiblioteket til folkebibliotek, skolebibliotek og fag- og forskningsbibliotek. Sammen utgjør disse viktig demokratisk infrastruktur og er en grunnstamme i demokratiet. Det er grunnen til at Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet legger frem den nye, nasjonale bibliotekstrategien sammen.

Over hele landet gjør bibliotekene en god jobb som relevante kulturarenaer, læringsarenaer og møteplasser. Bibliotekene er, og skal være, åpne, inkluderende og tilgjengelige steder for rekreasjon, debatt, opplysning og kunnskap. Relevant i går er ikke alltid relevant i morgen. Demokratiet er ikke gitt, derfor må strategien legges til rette for at bibliotekene kan fungere som kunnskapsarenaer som gir brukerne tilgang til kvalitetssikret informasjon og forskning.

I de fire årene som har gått siden forrige bibliotekstrategi ble lagt frem, har besøket i norske folkebibliotek økt betraktelig. En undersøkelse gjennomført i 2018 viste at hele 54 prosent av befolkningen hadde besøkt et bibliotek i løpet av det siste året. Det er det høyeste som er målt gjennom tidene.

Kulturdepartementet

Kunnskapsdepartementet

Strategi

Rom for demokrati
og danning

Nasjonal bibliotekstrategi 2020–2023

Lovgrunnlag - skolebibliotek

- Opplæringslova og Forskrift om skolebibliotek

I Opplæringslova §9-2 står det at:

“Elevane skal ha tilgang til skolebibliotek.»

I Forskrift til opplæringslova §21-1 presiseres det at:

“Skolen skal ha skolebibliotek med mindre tilgangen til skolebibliotek er sikra gjennom samarbeid med andre bibliotek. Bibliotek som ikkje ligg i skolen sine lokale, skal vere tilgjengeleg for elevane i skoletida, slik at biblioteket kan brukast aktivt i opplæringa på skolen. Biblioteket skal vere særskilt tilrettelagt for skolen.”

Norsk bibliotekforening sier at:

«Skolebibliotek er lovpålagt av en grunn. For å oppfylle målene i kunnskapsløftet og fagfornyelsen er det en forutsetning at elevene har tilgang på et velfungerende skolebibliotek. Skolebiblioteket regnes ikke lenger som en statisk boksamling, men er en måte å organisere skolens arbeid med digital kompetanse, kildekritikk, informasjonssøk, et utvidet tekstbegrep og lesing som grunnleggende ferdighet i alle fag. Denne læringsarenaen er et tillegg til klasseromsundervisningen, på tvers av fag og studieretninger og henger nøye sammen med læreplanene og skolens virksomhetsplan. Det er derfor ikke kun fysisk boksamling som er vesentlig her, men også at det prioriteres kvalifisert personaleressurs til dette arbeidet.»

Nasjonal bibliotekstrategi

– om skolebibliotek

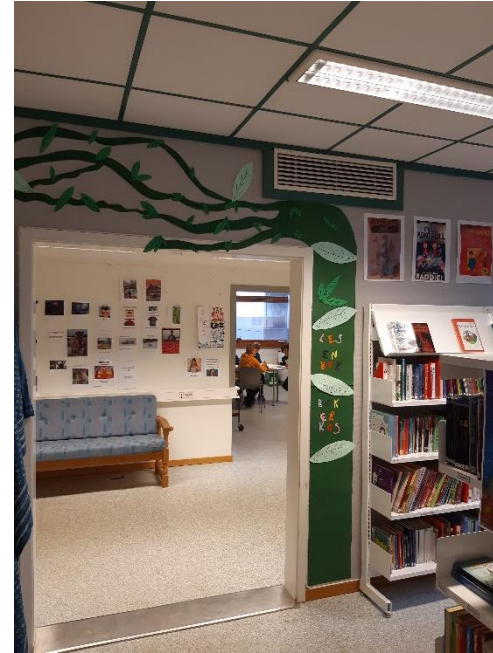
- Om bibliotekstjenesten i skole og barnehage skrives det blant annet:

Skolebiblioteket er et sted for leselyst og leseglede for alle elevgrupper og i alle fag, og bør være en integrert del av skolens pedagogiske virksomhet. (...)

Aktiv bruk av velfungerende skolebibliotek kan støtte opp om regjeringens målsettinger knyttet til bl.a. lesing, tidlig innsats, dybdelæring, kritisk tenkning, danning og personlig vekst.

Bruk av skolebibliotek vil kunne støtte elevenes læring generelt og ha en særlig viktig rolle i skolens arbeid med å utvikle elevenes leseferdigheter og leseglede, språkkompetanse, medie- og informasjonskompetanse samt digital dømmekraft.

Biblioteket kan bidra til at elevene lærer å bruke digitale ressurser i kreativt og skapende arbeid, og det kan være en arena der skolen bygger gode og inkluderende fellesskap som fremmer trivsel for alle. (s.18)

Fagfornyelsen i skolen fra høsten 2020

Skolebiblioteket i fagfornyelsen

Ved innføringen av de nye læreplanene høsten 2020, kan skolebibliotekaren være en uvurderlig ressurs. Alle kjerneelementene i fagfornyelsen kan knyttes opp mot skolebiblioteket.

Skolebibliotekaren har kompetanse i å gi elevene opplæring i digital dømmekraft og kildekritikk, som er viktig i dybdelæringen.

Når det gjelder helse og livsmestring, er leseferdigheter og leseforståelse av stor betydning.

Lovgrunnlag – fritidsklubb

- Aktivitetstilbud for barn og unge er ikke direkte hjemlet i lov
 - Men lover som folkehelseloven, LIM-arbeid, satsninger på tidlig innsats og SLT i kommunen bygger opp under viktigheten av tilbudet for de unge
 - Det at det ikke er direkte lovpålagt gjør at det er bedre tilgang på tilskuddsordninger og prosjekttilsagn enn i mange andre tjenester. Eksempler: Levestedet og Origo Osedalen
 - Forebyggende arbeid lønner seg
 - Utenfor-regnskapet og høy bruk i målgruppen
 - «Mye for pengene!»
 - Fritidsklubber i andre kommuner som utelukkende baserer seg på frivillighet blir nedlagt, eller får redusert bruk. «Rekommunalisering» av fritidsklubber og satsninger mange steder, særlig der man ser levekårsutfordringer. Med noe kommunal bemanning som grunnmur er det også lettere å få til samarbeid med frivillige organisasjoner og andre offentlige samarbeidspartnere

Kommunebarometeret

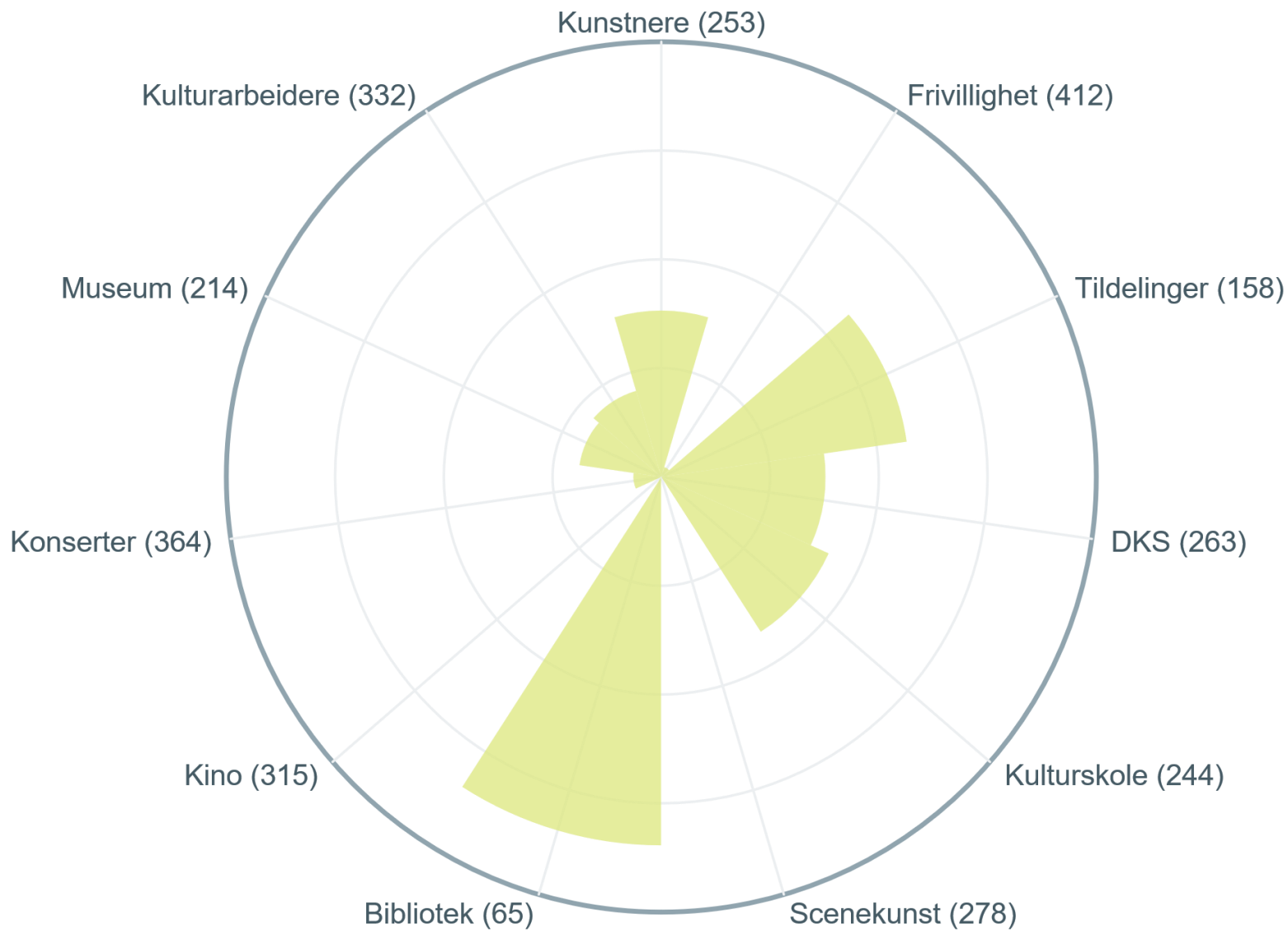
Plasseringer i Kommunebarometeret 2010–2019

Dette er plasseringene slik de faktisk ble rapportert de ulike årene. Serien er ikke sammenliknbar over tid, fordi innholdet i barometeret også har endret seg over tid.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nøkkeltallene alene	291	269	379	331	365	292	321	239	278	179
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	215	278	362	328	328	273	275	177	195	141
Grunnskole	368	378	415	395	402	375	384	273	281	270
Pleie og omsorg	80	208	220	188	49	125	135	184	305	134
Barnevern	102	311	163	240	327	352	336	248	242	203
Barnehage	219	108	153	86	278	143	300	303	311	243
Helse			380	336	268	352	282	239	190	193
Sosial	372	262	396	162	132	117	107	51	28	122
Kultur		88	76	93	76	176	121	197	92	190
Miljø og ressurser	190		335	235	231	329	134	164	252	173
Saksbehandling			4	271	28	85	274	73	82	70
Vann og avløp			182	68	52	137	146	317	69	35
Økonomi	283	411	354	386	354	204	175	271	313	380
Kostnadsnivå		144	74	36	5	56	73	113	197	33
Nøkkeltall i bruk i barometeret	47	69	110	116	127	123	126	141	152	151
Antall kommuner rangert totalt	429	429	429	429	428	428	428	426	423	422

(Kilde: www.kommunebarometeret.no)

Hvordan ligger vi an på kultur i forhold til andre?
I følge Telemarksforskning hadde vi følgende
plassering i 2018 blant datidens kommuner:

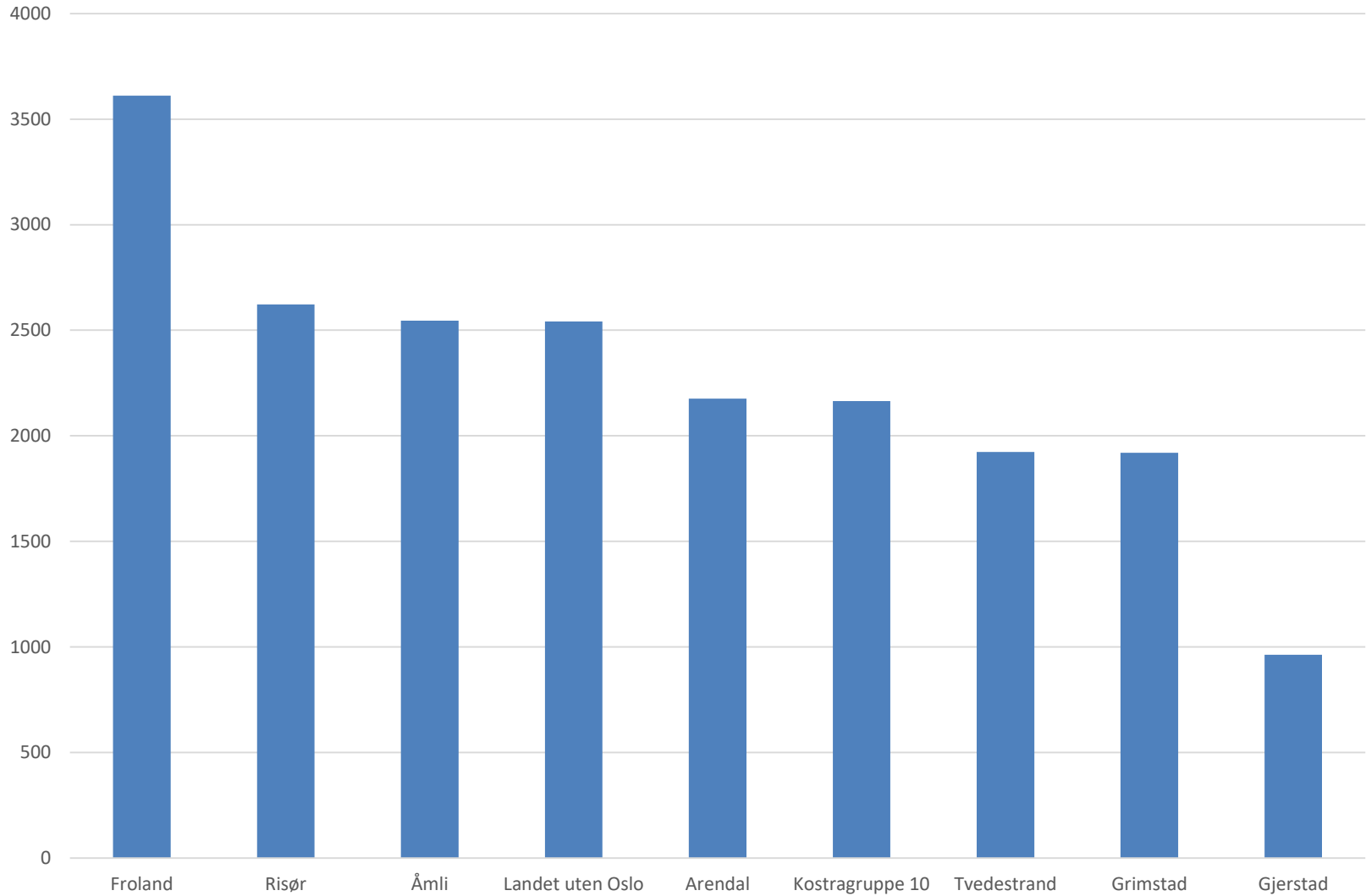

Kilde: Norsk
kulturindeks.
NB: 2018-tall!

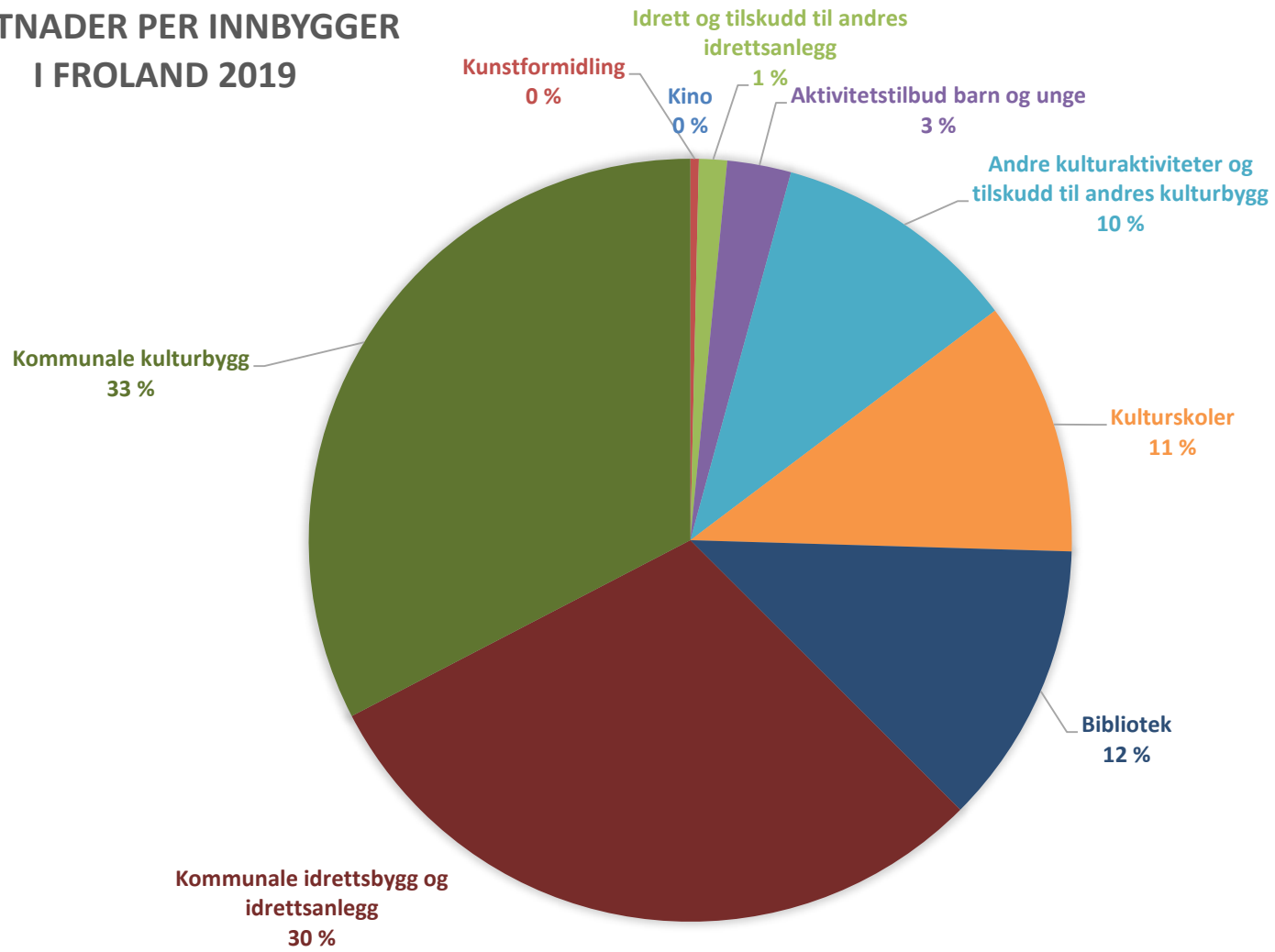
KOSTRA Kultur 2019

Nøkkeltall	Enhet	Froland	Åmli	Tvedestrand	Risør	Grimstad	Gjerstad	Arendal	Kostra- gruppe 10	Landet uten Oslo
		2019	2019	2019	2019	2019	2019	2019	2019	2019
Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	5,7	3	2,8	3,9	3,2	1,3	3,6	3,5	4,1
Netto driftsutgifter til idrett (f380+f381) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	1,8	0,4	0,7	1	0,9	0,1	1,2	1,1	1,4
Netto driftsutgifter til barn og unge (f231+f383) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5	0,6	0,8	0,8
Netto driftsutgifter til allmenn kultur (f370+f373+f375+f377+f385+f386) (1000 kr)	1000 kr	11899	3020	5884	10607	23851	1305	48892	208118	5493281
Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	kr	3611	2546	1923	2622	1919	963	2176	2165	2541
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	kr	328	0	11338	107	451	0	471	883	1269
Besøk i folkebibliotek per innbygger (antall)	antall	5,7	2,8	4,1	3,9	7,4	1	4,4	3,6	4,6
Besøk per kinoforestilling (antall)1	antall	..	13,8	36,3	16,6	14,5	..	26,8	25,3	25,5
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	prosent	18,6	42,1	55	0	11,7	0	11,1	22,3	19,5
Omløpshastighet for bøker (antall)	antall	0,8	0,5	0,4	0,5	1,2	0,4	1	0,8	0,8
Brutto driftsutgifter til folkebibliotek (1000 kr)	1000 kr	4629	1147	2165	2537	5999	803	15520	71366	1564755

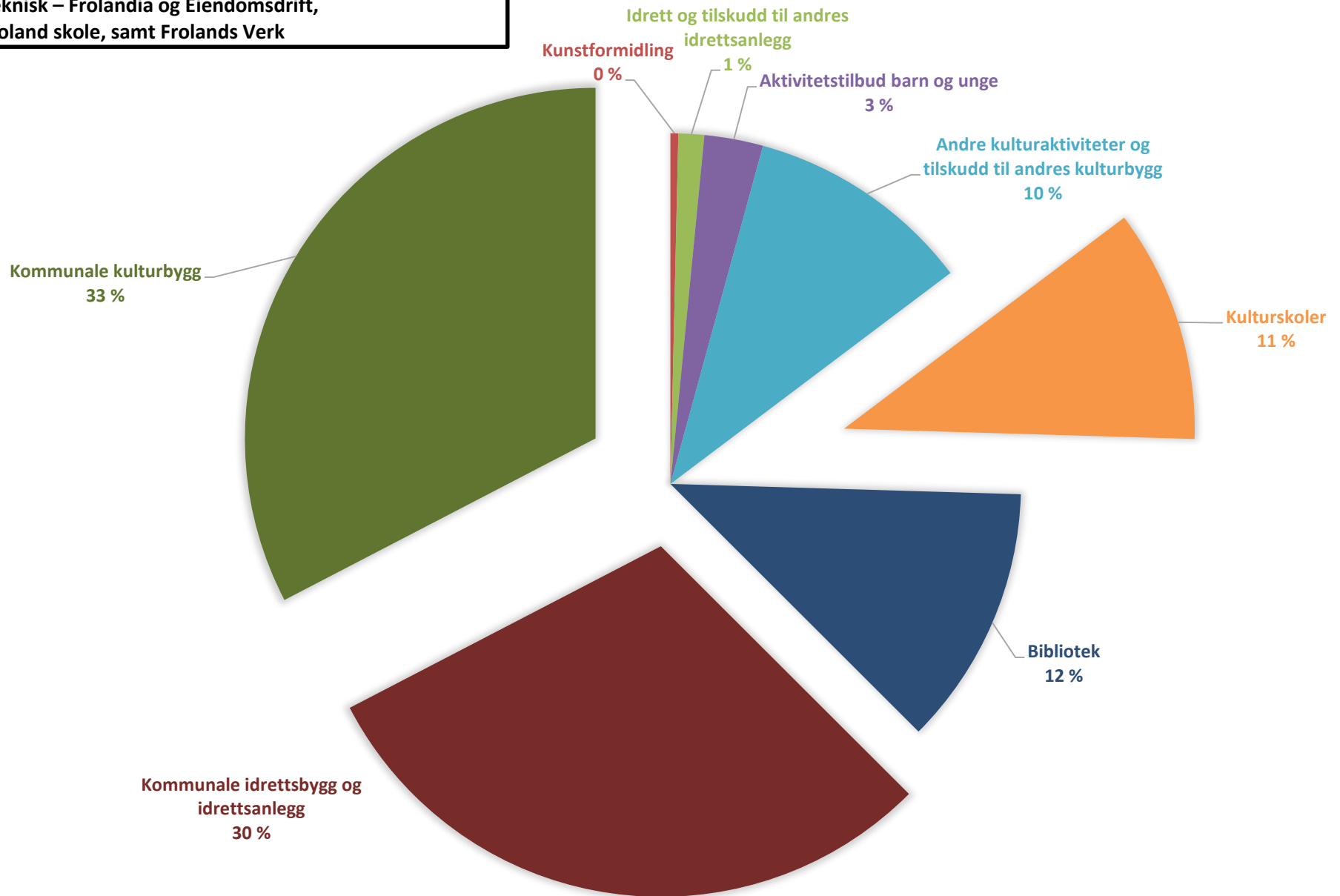
**KOSTRA Netto driftsutgifter
til kultursektoren
i antall kr per innbygger (2019)**

**DET KOSTRA DEFINERER SOM KULTUR:
PROSENTVIS FORDELING AV
KOSTNADER PER INNBYGGER
I FROLAND 2019**

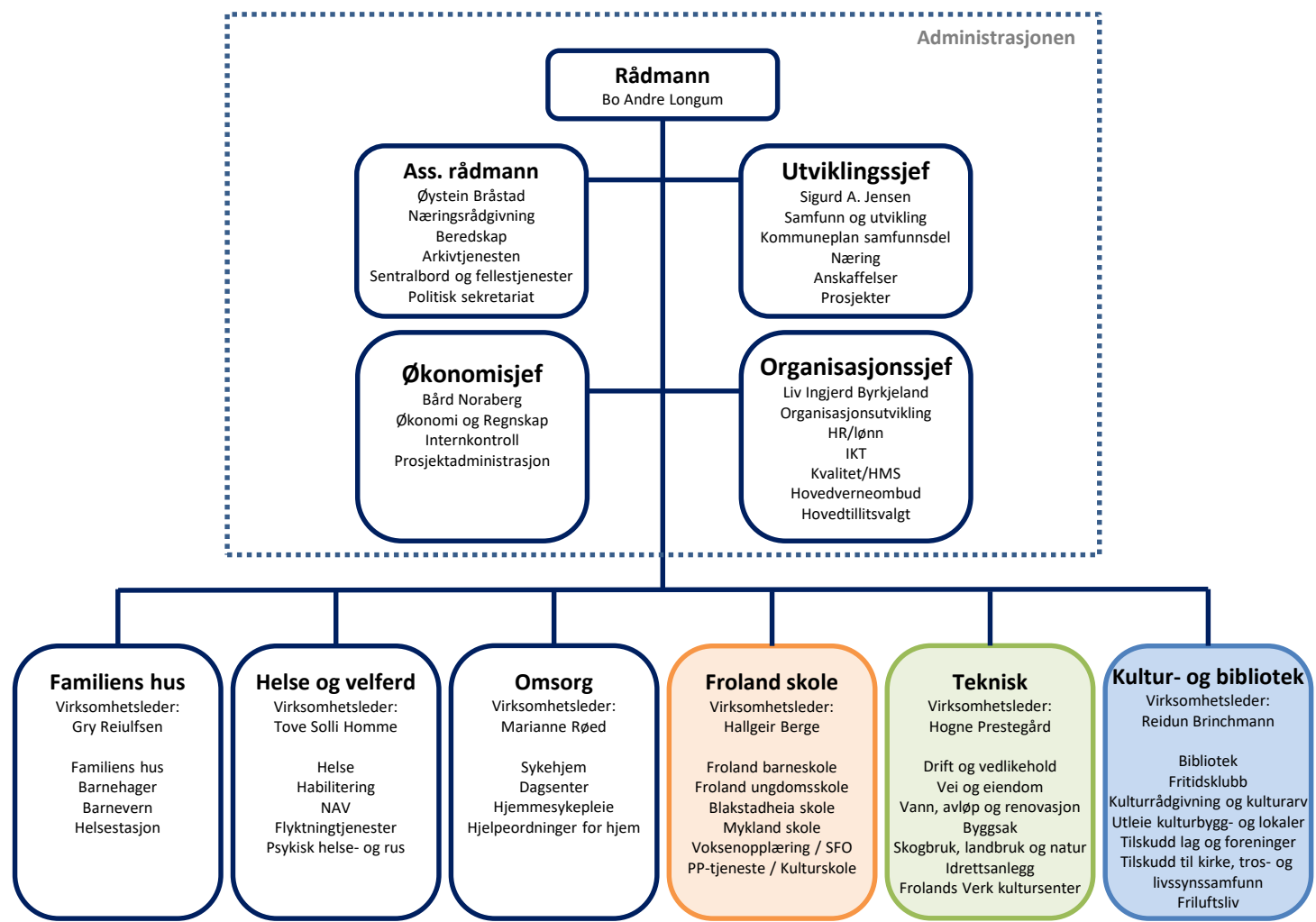

KOSTRA kultursektor i Kultur og bibliotek som virksomhet
Mye KOSTRA-kultur i andre virksomheter:
Teknisk – Frolandia og Eiendomsdrift,
Froland skole, samt Frolands Verk

Rådmannens ledergruppe

Kommunens virksomheter

KOSTRA Kultur -
 Kostnader fordelt på alle ansvar i
 Froland kommune
 Regnskapstall for 2019

Ansvar	Regnskap
10701 - Politikere	30 474
11201 - Læringer	429 258
30201 - PP-tjenesten	6 139
30701 - Kulturskolen	2 331 213
41101 - Fritidsklubb	436 635
40101 - Administrasjon kultur	735 507
40201 - Bibliotek	3 392 081
40301 - Årlig driftstilskudd - lag og foreninger	267 788
40302 - Drift motocross	80 579
40303 - Froland Frivilligsentral	740 672
40304 - Andre tilskudd	157 730
40307 - Aust-Agder museum og arkiv IKS	585 917
40702 - Parker/friluftsliv	1 362
41001 - Frolands Verk Kultursenter	810 815
41202 - Badeanlegg	29 739
41203 - Treningscenter	907 189
50301 - Ordinært veivedlikehold	18 511
50800 - Administrasjon - drift av lokaler og anlegg	734 896
50802 - Drift av biblioteket	118 407
50804 - Drift av museer	13 155
50805 - Drift av Kringla stadion og skianlegg	457 764
50806 - Drift av Mykland idrettsplass /lysløype	489
50807 - Drift av Nidarhall	242 726
50808 - Drift av skolelokaler Blakstadheia	-7 315
50809 - Drift av Mykland ungdomshus	50 830
50810 - Drift av Idrettshaller og fellesarealer	1 911 763
50811 - Drift av Ungdomsklubben	14 726
50826 - Drift av nærvarmeanlegg Mjølhus	-55 002
90901 - Renter og gebyrer	-16 080
91102 - Tap på krav	41 515
91301 - Avskrivninger	6 311 197
40313 - Tilskudd 17.mai arrangement	19 000
	20 799 680

KOSTRA Kultur 2019 - som er en del av virksomheten
 Kultur og bibliotek
 Regnskapstall for 2019

Ansvar	Regnskap
41101 - Fritidsklubb	436 635
40101 - Administrasjon kultur	735 507
40201 - Bibliotek	3 392 081
40301 - Årlig driftstilskudd - lag og foreninger	267 788
40302 - Drift motocross	80 579
40303 - Froland Frivilligsentral	740 672
40304 - Andre tilskudd	157 730
40307 - Aust-Agder museum og arkiv IKS	585 917
40702 - Parker/friluftsliv	1 362
40313 - Tilskudd 17.mai arrangement	19 000
	6 417 271

Kommentarer: Høyere tall enn vanlig på bibliotek, på grunn av prosjektmidler og tilskudd utenfra i tillegg til vanlig driftsbudsjett. KOSTRA-tall for Kirke (tilskudd til fellestrådet og frimenigheter vises ikke som kultur i KOSTRA)

Budsjett 2020 Kultur og bibliotek

I henhold til budsjettvedtak desember 2019 er budsjettet på Ansvar 40 Kultur og bibliotek som følger:

Ansvar	Årsbudsjett	Ansvar	Årsbudsjett
Administrasjon		Fritidsklubben	
40101 - Administrasjon kultur	828 021	41101 - Fritidsklubb	476 306
40102 - IKT - Agder avtale - Kultur	481 210		
40103 - Lisenser, kontingenter, medlemskap og avtaler - Kultur		Tilskudd til lag, foreninger og samarbeid	
40104 - Telenor telefoni - avtale - Kultur	5 163	40301 - Årlig driftstilskudd - lag og foreninger	200 277
		40302 - Drift motocross	82 898
Bibliotek		40303 - Froland Frivilligsentral	667 768
40201 - Bibliotek	2 473 228	40304 - Andre tilskudd	214 697
40202 - Fængselsbibliotek		40305 - Friluftsrådet sør	67 295
40203 - Medier (bøker, tidsskrifter, aviser og filmer)	168 251	40306 - Øynaheia, Arendalsmarka og Himmelsyna	79 495
40204 - Biblioteksystemer	120 000	40307 - Aust-Agder museum og arkiv IKS	577 189
40205 - Skolebibliotek	215 000	40311 - Veivedlikehold turområde - Mosbergveien	26 390
40206 - Arrangement biblioteket	53 000	40312 - Veivedlikehold turområde - Mørløsveien/Auglandsveien	9 947
40207 - Boktransport	29 973	40313 - Tilskudd 17.mai arrangement	16 849
		40314 - Tilskudd ny løypemaskin - Øynaheia løypelag	21 315
Andre kulturaktiviteter		40315 - Sentrumstiltak - jul	30 000
40702 - Parker/friluftsliv	41 412	40316 - Tilskudd Arkivet freds- og menneskerettighetscenter	15 000
Tilskudd til andre livssynsorganisasjoner			
40801 - Tilskudd fellesrådet	2 300 000		
40802 - Tilskudd frimenigheter	555 535		
40803 - Husleie fellesrådet	195 004		
		Totalt budsjett	9 951 223

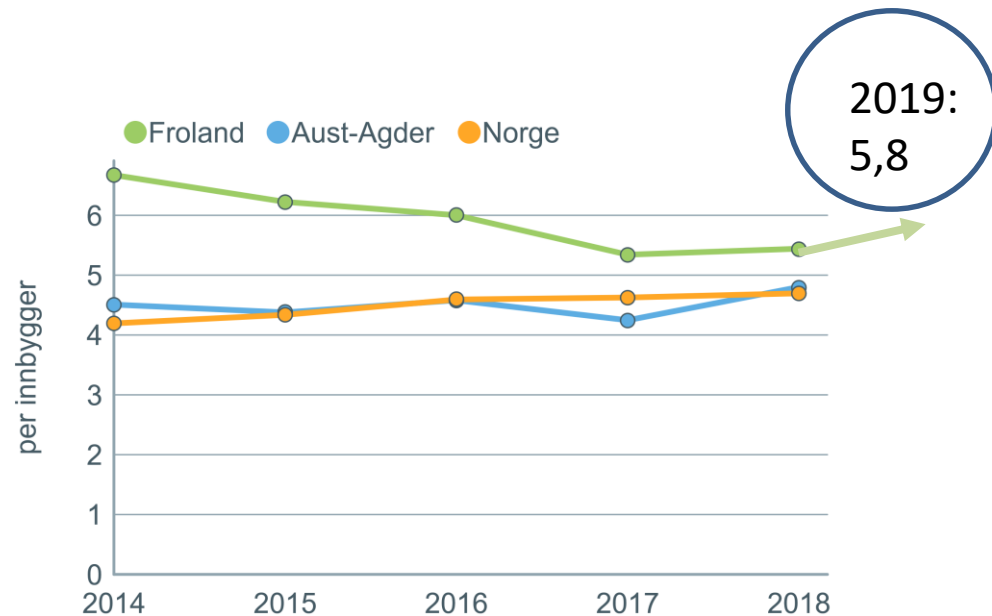
Avdeling	Årsverk i rådmannens forslag	Årsverk etter budsjettvedtak	Kommentar
Administrasjon kultur	1	1	<ul style="list-style-type: none"> 50 % av virksomhetsleders stilling 50 % kulturrådgiver
Folkebibliotek	3,15	2,9	<ul style="list-style-type: none"> 50 % av virksomhetsleders stilling som biblioteksjef 40 % bibliotekmedarbeider 100 % bibliotekmedarbeider 100 % bibliotekar <p>Kutt på 300000 i bibliotek/skolebibliotek løst med virkning på 299000 i 2020 grunnet permisjon. Vakanse i folkebiblioteket på 25 % frem til 15.november. Konsekvens hvis kuttet skal gjelde for hele økonomiplanperioden: Økt behov for ringevikar ved sykdom/kurs, reduksjon av kompetanseutvikling, mindre rom for inntektsgivende prosjektaktivitet. Mindre bredde i egenproduserte arrangement. Sannsynlig nedgang i besøk, aktivitet, og utlån, basert på tidligere erfaringer.</p>
Skolebibliotek på Froland barneskole og Froland ungdomsskole	0,75	0	<p>Konsekvens hvis kuttet skal gjelde for hele økonomiplanperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> Overtallighet i Kultur og bibliotek Sett i forhold til forskrift om skolebibliotek/opplæringsloven: Ikke tilstrekkelig tilgjengelighet eller faglig forsvarlig. <p>Blakstadheia og Mykland skoler drifter med egne personalressurser. Det er søkt om eksternt tilskudd fra Utdanningsdirektoratet for skoleåret 2020-2021 som forutsetter en basisressurs i skolebiblioteket fra før, og deltakelse fra bibliotekar fra folkebibliotek.</p>
Fritidsklubb	0,5	0,5	Omgjort vikarmidler/ekstrahjelp i 2020 til fastlønn i henhold til avtaleverk – assistent i 6 timer per uke, knyttet til tilbudet for juniorklubben.
Totalt	5,4	4,8	Kuttet på 300000 på «40201 Skolebibliotek» utgjør om lag 50 % stilling reduksjon med helårseffekt, dersom omstillingsvedtak gjøres varig. Kuttet for 2020 har vært netto 20 % i 2 måneder og 60 % i 7 måneder.
Fengselsbibliotek	0,2	Ved åpning: 1,8	Fullfinansieres av Nasjonalbiblioteket og virker ikke inn på kommunens økonomi. Tilskudd 1,1 mill per år+1,5 mill på fond. Årsbudsjett på i underkant av 1,6 mill på 200 innsatte.

Biblioteket – erfaringer med kutt

Utvikling i bibliotekbesøk er en god illustrasjon på hva som skjer når man kutter i bemanning og bemannede åpningstider:

- Januar 2014: Nedbemanning
- Januar 2015: Meråpent i januar 07-22 alle dager. NB: Mer nøyaktig telling enn før.
- 15.2.2016: Reduksjon og endring av bemannet åpningstid
- 2018: Omorganisering og dagens bemanningsnivå på 2,9 stilling fordelt på 4 ansatte
- 2019: 34028 besøkende, hvorav 20995 innenfor bibliotekets bemannede åpningstid. Høye utlånstall og god arrangementsdeltakelse
- 2020: Høy aktivitetsnivå i starten – og så kom korona: Alternativt og redusert tilbud, meråpent midlertidig stengt.

Tabell: Gjennomsnittlig bibliotekbesøk årlig per innbygger. Kilde: Norsk kulturindeks

Kutt før kuttet

- Strigling av budsjettet der behovet har endret seg
- Rydding i budsjett og stram økonomistyring i virksomheten, aktiv avtaleforvaltning
- Effektivisering med økt leveranse på samme ressurser
- Gradvis endring av måte å jobbe på
- Eksterne prosjektmidler hvert år som har skapt rom og bidratt til overskudd
- Behovsprøving av hva vi har deltatt i eksternt
- Bevisst rundt hvilke samarbeid vi deltar i – gjensidig nytte og fellesmål
- Sagt nei oftere enn vi ønsker til tilskuddssøknader
- Reduksjon i tilskudd til frivillighet og kultur

Kutt i rådmannens forslag til budsjett

Budsjettramme 2020 - 2023

Beskrivelse	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
40 101 Administrasjon kultur	906 278	833 184	833 184	833 184	833 184
40 201 Bibliotek	3 625 093	3 813 804	3 813 804	3 813 804	3 813 804
40 202 Fengselsbibliotek	0	0	0	0	0
40 301 Årlig driftstilskudd - lag og foreninger	300 277	200 277	200 277	200 277	200 277
40 302 Drift motocross	82 898	82 898	82 898	82 898	82 898
40 303 Froland Frivilligsentral	667 768	667 768	427 768	427 768	427 768
40 304 Andre tilskudd	229 697	214 697	214 697	214 697	214 697
40 305 Friluftsrådet sør	67 295	67 295	67 295	67 295	67 295
40 306 Øynaheia, Arendalsmarka og Himmelsyna	79 495	79 495	79 495	79 495	79 495
40 307 Aust-Agder museum og arkiv IKK	560 289	577 189	577 189	577 189	577 189
40 309 Grendehus - Jomås, Tresnes	62 118	0	0	0	0
40 310 Lyngbohytta	25 882	0	0	0	0
40 311 Mosbergveien	26 390	26 390	26 390	26 390	26 390
40 312 Mørløsveien - Auglandsveien	9 947	9 947	9 947	9 947	9 947
40 313 Tilskudd 17mai arrangement	16 849	16 849	16 849	16 849	16 849
40 314 Tilskudd ny løypemaskin - Øynaheia løypelag	21 315	21 315	0	0	0
40 315 Sentrumstiltak - jul	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
40 316 Tilskudd Arkivet freds- og menneskerettighetssente	0	15 000	15 000	15 000	15 000
40 601 Mykland skolemuseum	10 353	0	0	0	0
40 702 Parker/friluftsliv	41 412	41 412	41 412	41 412	41 412
40 801 Tilskudd fellesrådet	2 469 944	2 200 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000
40 802 Tilskudd frimenigheter	555 535	555 535	555 535	555 535	555 535
40 803 Husleie fellesrådet	235 004	195 004	150 004	150 004	150 004
40 901 Spillemidler, inn- og utbetalinger	0	0	0	0	0
41 101 Fritidsklubb	436 417	476 306	476 306	476 306	476 306

Kutt i tillegg i kommunestyrets vedtak

7.1.1 Kultur 40201 Skolebibliotek 300 000

- Ikke spesifisert om dette gjelder for hele økonomiplanen eller om det er for budsjett 2020.
- Foreløpig gjennomført med virkning for budsjettet 2020. Kuttet er fordelt mellom skolebiblioteket og folkebiblioteket.
- Vi har søkt om tilskudd som vil øke inntektene til skolebiblioteket og skolen, men det forutsetter en fast stillingsressurs som egenandel. 1/3 egenandel mot 7/10 tilskudd. Svar fra tilskuddsgiver i juni.
- Vi har blitt oppfordret til å søke om utviklingsmidler fra Nasjonalbiblioteket for 2021 til lesestimulerings- og formidlingsprosjekt som rettet seg mot folkebibliotek og fengselsbibliotek. Dette fordrer også at vi har kapasitet til å stille med blant annet prosjektledelse innenfor interne ressurser for å kunne ta imot et eventuelt tilsagn.

Andre endringer i kommunestyrets budsjettvedtak

Reduksjon av rådmannens forslag til kutt til Kirkelig fellesråd med 100 000 (fra 269944 til 169944 i kutt)

Denne endringer har en indirekte effekt på størrelsen på tilskudd per medlem til frimenigheter. Utbetalinger til frimenigheter er basert på kommunens utgifter til Kirkelig fellesråd per medlem i Den Norske Kirke.

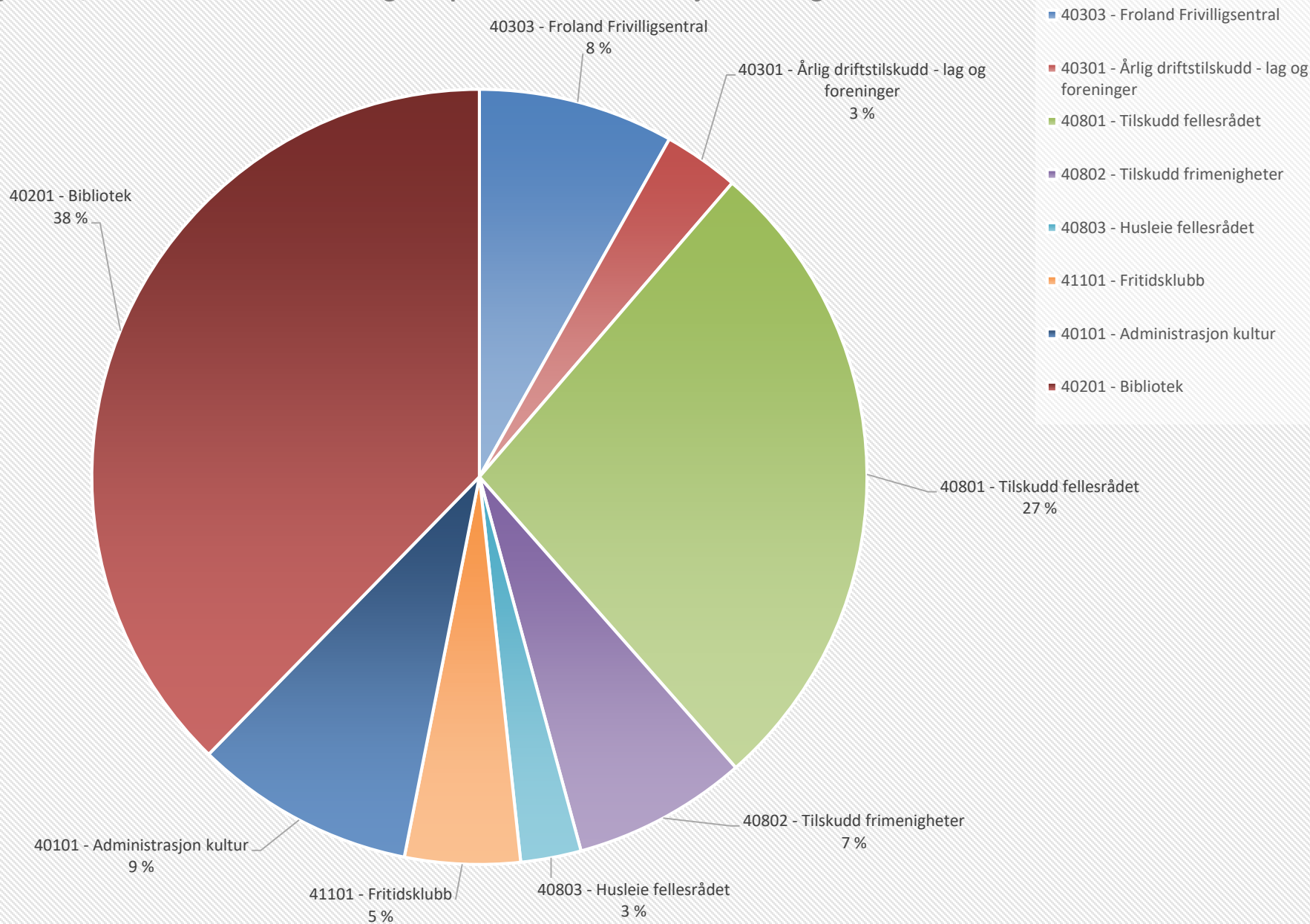
Sum vedtatte kutt

Ansvar	2019	2020	Reduksjon
40101 Administrasjon Kultur	906278	833184	73094
40301 Årlig driftstilskudd lag og foreninger	300277	200277	100000
40304 Andre tilskudd	229697	214697	15000
40801 Tilskudd fellesrådet	2469944	2300000	169944
40201 Skolebibliotek			300000
Totalt			658038

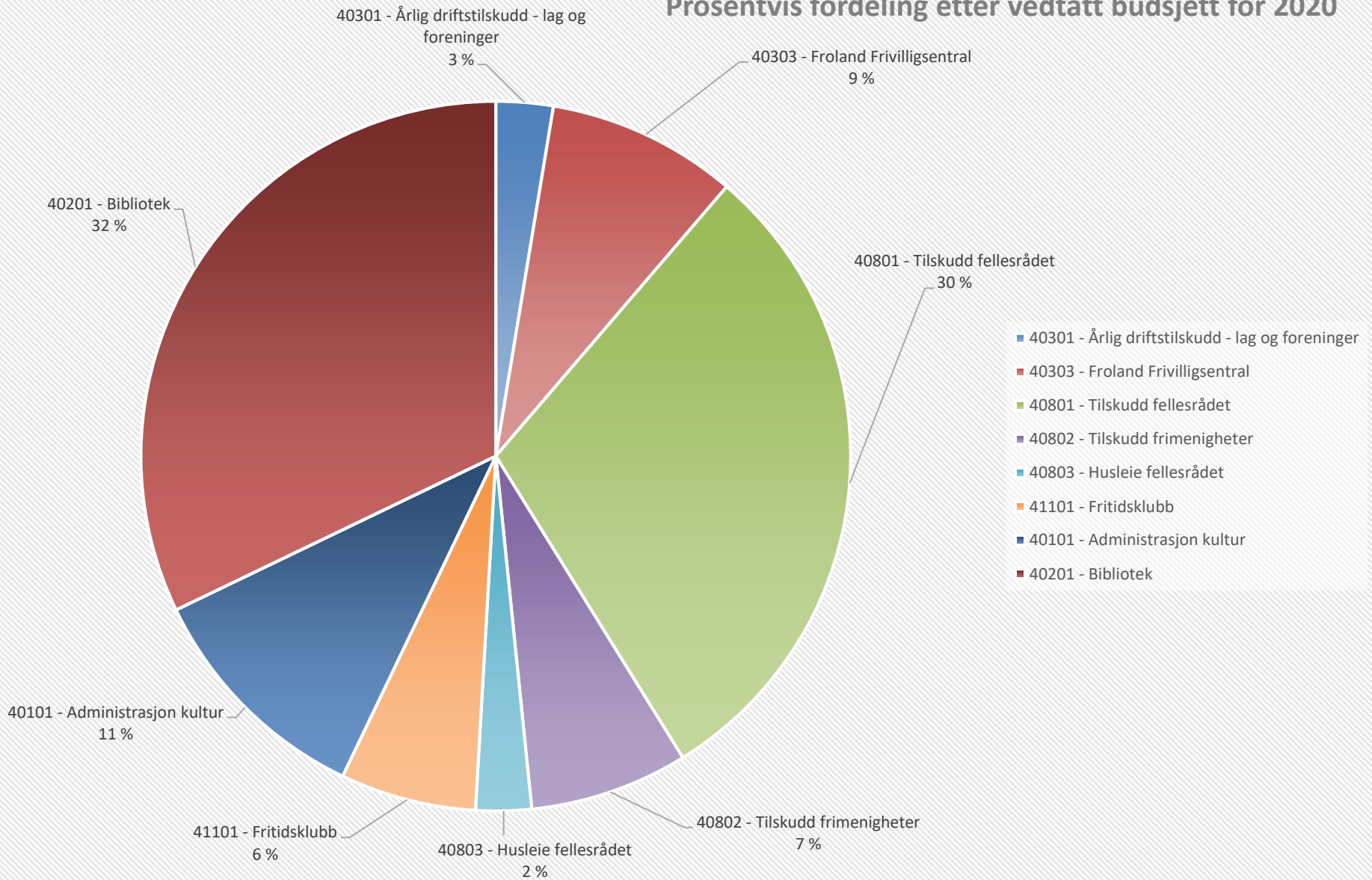
En del av bestillingen i kjølvannet av budsjettbehandlingen var å realitetsorientere og utrede konsekvensene av kutt:

- Sett i forhold til virksomhetens totalbudsjett er dette et svært omfattende kutt. Med så få stillinger vil selv små kutt få omfattende følger.
- Kortsiktige økonomisk kutt kan på lengre sikt økte menneskelige kostnader for innbyggerne, og potensielt økonomiske kostnader for kommunen
- Barn og unge (skolebibliotek), og hele Frolands frivillighet og kulturliv får særlig merkbare kutt
- Fellesrådet kutter også prosentvis en del
- Levekårs- og folkehelsearbeid reduseres som vil svekke den samfunnsøkonomiske lønnsomheten over tid
- Allerede en liten virksomhet: Kutt=kutt i stillinger
- Personalet er en avgjørende faktor for verdien av tjenestene
- Hva med oppgavene som er kommunale/lovpålagte, men utenfor virksomhetens kjerneoppgaver?
- Hva gjør nedbygging av kultur, bibliotek og frivillighet med stedsutvikling, livskvalitet og ikke minst: Frolands attraktivitet som plass å flytte OG bli boende?

Prosentvis fordeling mellom frivillighet, menighet og kultur/bibliotek/fritidsklubb - regnskapstall 2019 – før budsjettendringer

Prosentvis fordeling etter vedtatt budsjett for 2020

Nøkkeltall Kultur, frivillighet og friluftsliv

- Antall lag og foreninger som mottok driftstilskudd i fjor: 37
- Totalsum driftstilskudd i fjor: 300.000
- Totalt antall medlemmer under 20 år blant de 37: 2070
- Froland har en aktiv frivilligsentral og et levende og mangfoldig foreningsliv
- Et stort idrettslag med mange undergrupper, skytterlag og lokallag av NJFF, speidere, 4H, Frolands Verks Venner
- Andre sportsgrenser og aktiviteter som motorcross, e-sport, skating, parkour
- Skolekorps, Froland musikkfelleskap
- Menighetene driver et stort og variert arbeid overfor alle aldersgrupper
- I 2020 re-etableres lokalt foreningsregister som digital tjeneste (statistikk og dialog)
- Froland er en friluftskommune! Turgrupper og kultur i friluft
- Froland har den beste turkartdekningen i hele Friluftsrådet Sør
- Friluftsbibliotek

Nøkkeltall spillemidler

- Tilsagn i fjor: Tre nærmiljøanlegg på Jomås
- Prosjekter på gang:
 - Fem nærmiljøanlegg, Froland skole, Froland menighetssenter, to på Solhøgda, rehabilitering av Osevollen tursti/nærturløype
 - Tursti Bliksåsen-Risland, ordinært anlegg

Nøkkeltall kirke og tros- og livssynssamfunn – KOSTRA Kirke

Nøkkeltall	Enhet	Kostragruppe		
		Froland	10	Landet uten Oslo
		2019	2019	2019
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter. (prosent)	prosent	1,2	1,2	1,1
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 i prosent av samlede netto driftsutgifter (prosent)	prosent	1	1,1	1
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (prosent)	prosent	70,9	75,5	71,7
Døpte i prosent av antall fødte (prosent)	prosent	71,6	68,7	55,9
Konfirmerte i prosent av 15-åringere (prosent)	prosent	56	64,7	57,6
Kirkelige gravferder i prosent av antall døde (prosent)	prosent	100	91,3	87,3
Medlemmer i tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke i prosent av antall innbyggere (prosent)	prosent	15,5	10,4	11,2
Brutto driftsutgifter til funksjon 390, 393 pr.innbygger i kroner (kr)	kr	634	653	657
Lønnsutgifter til funksjon 390, 393 pr. innbygger (kr)	kr	83	19	18

Nøkkeltall folkebibliotek

- 34028 besøkende i 2019
- 6-7 % vekst i besøk hvert år siden 2018
- Antall deltakere på arrangement i biblioteket i 2019 er 1087 personer
- Balanse i driften, prosjekter gir litt overskudd
- Populære arrangement og aktiv formidling overfor barn og unge var i 2019 barn/familieteater i biblioteket, sommerles for 1.-7.trinn, bildebokstunder for barn under skolealder, leseløveaksjon for 4.trinn
- Godt samarbeid med skole og barnehage, lag og foreninger og lokale utøvere biblioteket inviterer barnehager til bildebokstunder og forestillinger fra Den kulturelle bæremeisen og samarbeider med skolene om lesekampanjer
- Biblioteket har også samarbeid med lag og foreninger i Froland om arrangementer så som Froland historielag, Friluftsrådet Sør, FIL, FUL, nye lokale bokutgivelser etc

Nøkkeltall skolebibliotek

- Bibliotekmedarbeider 75 % tidligere/per nå 40 % stilling delt på begge skolene
- Froland barneskole 478 elever
- Froland ungdomsskole 221 elever
- Tett samarbeid med lesepedagogene
- Elever søker seg arbeid som bibliotekassistenter, veldig populært
- Har inne en søknad hos Udir, angående å øke bemanning som vil bidra til kompetanseheving og satsing på skolebibliotek

Nøkkeltall skolebibliotek

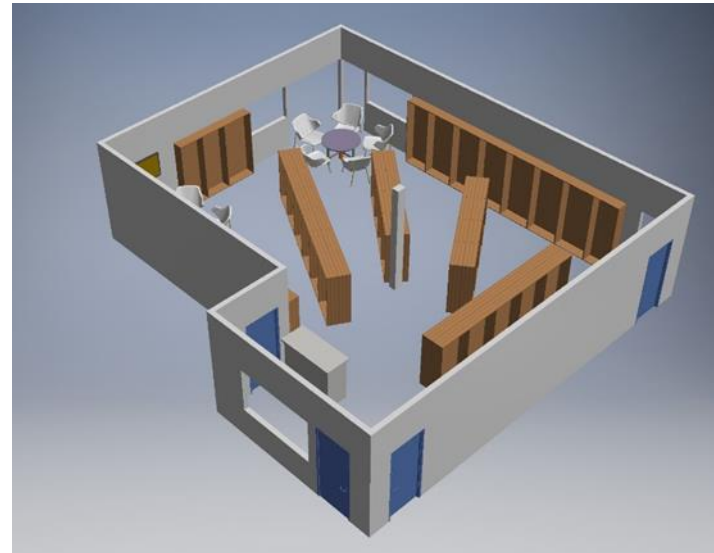
Utlånsstatistikk skolebibliotek 2019

Skole	Elevtall	Bemannet timer i uka	Bok-samling	Bok-samling pr elev	Tilvekst innkjøp nye bøker	Tilvekst pr elev	Budsjett materiell til skolebibl.	Budsjett pr elev	Utlån av bøker	Utlån pr elev
Barneskolen	478	21	7631	15,9	356	0,7	40000	83,6	10524	22
Ungdomsskolen	221	8	2721	12,3	141	0,6	20000	90,5	817	3,7
Blakstadheia	91	13	1923	21,1	52	0,5	8000	87,9	5082	55,8

Nøkkeltall fengselsbibliotek

Fengselsbiblioteket, Agder fengsel, avd Froland

- Bibliotek tjenesten skal drives nærmest mulig en folkebibliotekfilial i henhold til normalitetsprinsippet
 - Skal tilby digitale tjenester, selvbetjening, veiledning, arrangementer og en relevant oppdatert samling
 - Høyt ambisjonsnivå – fokus på digitale tjenester og moderne selvbetjeningsløsninger, på linje med ordinært folkebibliotek, som er nye fenomener innenfor kriminalomsorgen i Norge
 - Fengselsbiblioteket i Agder fengsel avd. Froland skal være med på å utvikle og drifte et slikt tilbud og det er forventninger fra de andre fengselsbibliotekene
-
- Skal driftes av kommunen
 - Statlig finansiering via Nasjonalbiblioteket
 - Kommunen søker årlig om driftstilskudd
-
- Offisiell åpning 29.6.20
 - Åpner for prøvedrift 15.8.20
 - Første innsatte på plass 10.9.20
 - 200 innsatte
 - 1,8 stillinger
 - Tilskudd 1,1 mill per år + 1,5 mill på fond.
 - Årsbudsjett på i underkant av 1,6 mill.

Nøkkeltall fritidsklubb

Åpningstider:

Tirsdag

- 12:30 - 16:30 juniorklubben
- 15:30 - 20:00 ungdomsklubben

Torsdag

- 14:30 - 16:30 juniorklubben
- 14:30 - 21:00 ungdomsklubben

- 40 - 50 brukere på juniorklubben
- 25 - 30 brukere på ungdomsklubben
- Prosjekter vi har vært eller er med på:
 - Levestedet: Et 2-årig prosjekt som var for mellomtrinnet (støttet av Nasjonalbiblioteket)
 - Prosjekt Origo som vi holder på med nå, rettet mot ungdom (støttet av Agder fylkeskommune)
- Vi opprettet en digital ungdomsklubb på Discord da korona gjorde at vi måtte stenge ned klubben.
- På Discord er det rundt 25 medlemmer, og deriblant er en del nye brukere, som vi ikke har sett på klubben tidligere
- I tillegg til eget budsjett søker vi om Frifond-midler hvert år. I fjor fikk vi 20000 til hver av klubbene.

Nøkkeltall utleie kulturbygg

Nidarhall:

- Skolemusikken, Nidar 4H, Barneteater/kurs Froland UL, er faste brukere i skoleåret, gjennomsnittlig 4 dager i uka.
- Totalt antall andre leietaker i fjor: 16 (konfirmasjon, møter, jubileer, (påske og dans - 2 arr.)
- Totalsum inntekter 2018 og 2019 kr 76 319
- Lokale foreninger betaler ikke leie for barneaktiviteter

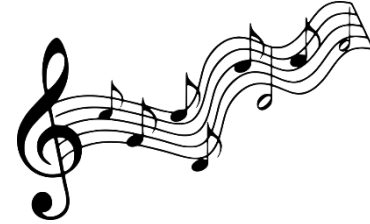
Blakstadheia grendehus: faste brukere fotball, seniordansen,

- Totalt antall andre leietaker i fjor: 10 (barnebursdager, konfirmasjon, møter
- Totalsum inntekter i 2018 og 2019 kr 19 602
- Lokale foreninger betaler ikke leie ei heller skole/klassemøter etter skolen

Nøkkeltall Origo Osedalen (prosjekt)

- Bedre levekår for barn og unge i Froland
- For barn og unge - med barn og unge
- 500 000,- i tilskudd
- Egenandel 50% - allerede etablerte lønnsmidler og søke tilskudd
- Prosjektleder 20%, miljøveileder 75%
- Ettårig prosjekt, utvidet til juni 2021
- Målsetting: Brukermedvirkning og samskaping
- Forventede effekter: Meningsfull fritid, økt mestrings- og selvfølelse

Nøkkeltall prosjekter og tematisk utviklingsarbeid

Prosjekter fra 2018-2020:

- Levestedet Ca 500000 over to år
- Folk møtes 200000
- Origo Osedalen 500000

Mindre prosjekttilskudd på:

- Friluftsbiblioteket
- Arenautviklingsmidler
- Kulturminneplan (registrering av kulturminner)
- Fritt Ord
- UKM Stimuleringsmidler

Tverrfaglig:

- Samkraft (LIM-prosjekt) 200000
- Bidro til søknad om Kommunalt rusmiddelarbeid (SLT)

Et skifte i arbeidsmåter

- Fra saksbehandling til samarbeid
- Fra enveis tjenesteyting til samskaping
- Fra rådgiving som i gjøre for – veiledning og verktøy til å gjøre selv
- Tilskudd utenfra blir viktigere når egne tilskuddspotter krymper både for oss og organisasjonene
- Innbyggjerservice i endring – nye muligheter/kanaler og større strekk i målgruppene
- Bibliotekarrollen og bibliotektjenester i endring
- Drift og prosjekt 80/20?
- Ny planstrategi og ny kommuneplan legger nye føringer

Fokus fremover

- Som alltid: Støtte opp under satsningsområdene i kommuneplanen
- Kjernetjenestene til publikum er i sentrum av virksomheten
- Fortsatt fokus på økonomi, mest mulig for pengene og måloppnåelse
- Forsterke satsningen på barn og unge, folkehelse og tidlig innsats – blant annet gjennom bibliotekets arbeid og Origo Osedalen
- Skolebibliotekprosjekt – svar på søknad til Udir i juni
- Etablering av fengselsbibliotek
- Nye spillemiddelsøknader og fortsatt stimuleringsarbeid
- Få på plass kulturminneplan
- Mulig utviklingsprosjekt for bibliotek og fengselsbibliotek fra Nasjonalbiblioteket i 2021?
- Ny temaplan for kultur, idrett og frivillighet med gode prosesser og prinsipper om samskaping – med LIM og folkehelse som gjennomgående perspektiver
- Spilt inn til planstrategi:
 - Sivilsamfunnsstrategi?
 - Bibliotekstrategi?
 - Strategi for et aktivt friluftsliv?
- Innbyggjerservice: Kan vi tenke nytt og felles? Søke om midler til digital innbyggerveiledning gjennom samarbeid mellom bibliotek og fellestjeneste?
- Kronisk opptatt av samarbeid
- Fortsette å bygge broer i Froland og bygge bygda! 😊

Når alt kommer til alt

- Vi ønsker alltid å gjøre vårt til det beste for innbyggerne i Froland
- Mye er stabilt og forutsigbart
- Jevn og god leveranse i de daglige kjernetjenestene i møte med publikum
- Endringsevne og kreativitet blir viktig for å fortsette å utvikle
- Korona har vist oss at det er enda flere digitale muligheter, OG betydning av menneskelig kontakt og møter mellom mennesker ansikt til ansikt! Folk trenger folk 😊

Spørsmål og kommentarer?

Takk for oppmerksomheten! 😊

